

Dylematy współczesnego prawa karnego

Jacek Giezek
Alicja Limburska
redakcja

Wstęp

Oddawana w ręce czytelników monografia stanowi swoiste podsumowanie obrad przeprowadzonych w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Polskie prawo karne – diagnoza i perspektywy*, która odbyła się 22 listopada 2024 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wymiernym efektem tego wydarzenia stały się właśnie zamieszczone w niniejszym zbiorze opracowania. Ich autorzy uczynili przedmiotem refleksji aktualne problemy i wyzwania współczesnego polskiego prawa karnego, niejednokrotnie podejmując próbę identyfikacji tych obszarów publicznego *ius puniendi*, które wymagałyby bądź to ingerencji ustawodawczej, bądź to daleko idącej reinterpretacji. Różnorodności prezentowanych w monografii poglądów i perspektyw niewątpliwie sprzyja przy tym to, że wśród uczestników konferencji (w tym również w gronie prelegentów i moderatów poszczególnych paneli – a zarazem współautorów tego opracowania) znaleźli się przedstawiciele różnych zawodów prawniczych oraz członkowie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego przy Ministrze Sprawiedliwości.

Monografia została podzielona na trzy rozdziały, które korespondują z poszczególnymi panelami konferencji.

Pierwsza jej część koncentruje się na podstawowych zasadach odpowiedzialności karnej i kluczowych elementach konstrukcyjnych

obowiązującego modelu odpowiedzialności karnej. W tym zakresie została poruszona przede wszystkim – powracająca systematycznie w debacie naukowej – problematyka kodyfikacji brzegowych warunków odpowiedzialności karnej (w tym wybranych kryteriów obiektywnego przypisania skutku), a także mankamentów dostrzeganych obecnie w obrębie podstaw odpowiedzialności za przestępne współdziałanie.

Część druga dotyczy problemów związanych z redukcją odpowiedzialności w przypadku wielości przestępstw pozostających w zbiegu realnym. W jej ramach podjęto próbę uporządkowania i zrationalizowania obecnych w polskim systemie prawa karnego tak zwanych konstrukcji wieloczynowych. Przedmiotem dyskusji stała się w szczególności problematyka kary łącznej i wyroku łącznego, zaś w jej efekcie przedstawiono – między innymi – propozycję *de lege ferenda* zakładającą całkowite wyrugowanie tych instytucji przy jednoczesnym wprowadzeniu do obowiązującego systemu mechanizmów pozwalających na redukcję odpowiedzialności na etapie wykonania kary.

Ostatni segment prezentuje zagadnienia związane z szeroko rozumianymi zasadami wymiaru środków reakcji karnej, przy szczególnym uwzględnieniu tradycyjnego – jakkolwiek chyba nie do końca uzasadnionego – rozróżnienia na tak zwany zwyczajny i nadzwyczajny wymiar kary. W tej części analizie poddano nadto regulacje determinujące zakres wpływu pokrzywdzonego na kształt reakcji karnej, a także – co nie mniej ważne – ogólnosystemowe uwarunkowania rzeczywistej roli pokrzywdzonego w aktualnym modelu odpowiedzialności karnej.

W każdym z tak pomyślanych rozdziałów pojawiają się pytania odnoszące się do kwestii o fundamentalnym nieraz znaczeniu dla całego systemu prawa karnego, zaś sygnalizowane w nich dylematy dotyczą zarówno podstaw przypisywania odpowiedzialności karnej, jak i zasad związanych z wyciąganiem, a niekiedy także odpowiednim redukowaniem prawnokarnych konsekwencji, jakie powinny się wiązać z popełnieniem czynu zabronionego.

Redaktorzy monografii pragną w tym miejscu podziękować wszystkim autorom za ich merytoryczny wkład w jej przygotowanie,

Wstęp

a uczestnikom konferencji – za ożywioną i rzeczową debatę, która stała się impulsem do powstania tego opracowania.

Szczególne podziękowania kierujemy także do wszystkich osób zaangażowanych w cały proces wydawniczy. Mamy nadzieję, że publikacja będzie stanowiła inspirację do dalszej debaty nad kluczowymi problemami odpowiedzialności karnej.

prof. dr hab. Jacek Giezek

dr Alicja Limburska

Wrocław, lipiec 2025 r.

Dylematy współczesnego prawa karnego

Książka stanowi inspirujący przegląd najnowszych kierunków myśli karnistycznej o podstawowych zagadnieniach modelu odpowiedzialności karnej. Rozważania dotyczą trzech obszarów: podstawowych zasad odpowiedzialności karnej i kluczowych elementów konstrukcyjnych obowiązującego modelu odpowiedzialności karnej, problemów związanych z redukcją odpowiedzialności w przypadku wielości przestępstw pozostających w zbiegu realnym oraz zagadnień szeroko rozumianych zasad wymiaru środków reakcji karnej.

Czy potrzebujemy kary łącznej? Jakie są mankamenty określonych w Kodeksie karnym podstaw odpowiedzialności za przestępne współdziałanie? Jak rozumieć zasadę winy w przypadku nadzwyczajnego obostrzenia kary? To tylko niektóre z dylematów współczesnego prawa karnego, rozważanych w książce.

Wśród autorek i autorów znajdują się osoby o bogatym doświadczeniu naukowym i praktycznym, w tym członkowie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego funkcjonującej od 2024 r. W książce prezentują autorskie spojrzenie na obowiązujące przepisy i konstrukcje teoretyczne rozwijane w doktrynie. Monografia grupuje teksty opracowane w związku z Ogólnopolską Konferencją Naukową „Polskie prawo karne – diagnoza i perspektywy”, która odbyła się we Wrocławiu 22 listopada 2024 r.

cena 129 zł

sklep.kipk.pl
sklep@kipk.pl

FB: KIPKfundacja

IG: kipkPRESS

Krakowski
Instytut
Prawa
Karnego
Fundacja

ISBN DRUK: 978-83-974700-8-8
ISBN EBOOK: 978-83-974700-9-5

